

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Viite

Asia

Ulkoministeriön asiantuntijalausunto valtioneuvostoston selvityksestä E 67/2020 / EU:n kokonaisvaltainen toimintapolitiikka rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt ulkoministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvostoston selvityksestä liittyen komission tiedonantoon toimintasuunnitelmasta koskien kokonaisvaltaista EU:n toimintapolitiikkaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä (E 67/2020 vp).

Toimintasuunnitelmassa ehdotetut toimenpiteet liittyen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseen ja torjumiseen kuuluvat Suomessa pääosin valtiovarainministeriön ja sisäministeriön hallinnonalan vastuuasioihin. Ulkoministeriö pitää valtioneuvoston selvityksen kantaosiossa esitetyjä linjauksia perusteltuina.

Ulkoministeriö toimii Suomessa YK:n ja EU:n asettamien pakotteiden (rajoittavien toimenpiteiden) täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä vastaavana viranomaisena silloin, kun tehtävät eivät kuulu muun viranomaisen toimialaan. Ulkoministeriö myös vastaa pakotteiden täytäntöönpanoon liittyvästä viranomaiskoordinaatiosta.

Komission toimintasuunnitelmassa todetaan, että EU:n tasoisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvonnan kehittämisen osalta voitaisiin harkita, olisiko EU-tason valvojalle annettava joiltakin osin toimivaltuuksia valvoa EU:n rajoittavien toimenpiteiden mukaisen varojen jäädyttämisen täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa. Toimintasuunnitelmassa todetaan edelleen, että vaikka rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan ja rajoittaviin toimenpiteisiin liittyvät tehtävät ja haasteet eroavat toisistaan monilta osin, niihin liittyy myös yhteisiä haasteita ja mahdollisia synergiaetuja.

Suomi on yleisesti tukenut EU-tason pyrkimyksiä edistää rajoittavien toimenpiteiden yhtenäistä täytäntöönpanoa EU:n laajuisesti. Tällä hetkellä EU:n pakotteiden täytäntöönpanosta vastaavat pääosin jäsenmaat, joissa käytännöt joiltain osin vaihtelevat. Yhtenäisen täytäntöönpanon edistämällä voitaisiin paremmin varmistaa toimijoiden yhdenmukainen kohtelu eri EU:n jäsenmaissa ja myös tehostaa EU:n pakotepolitiikan tehokkuutta ja uskottavuutta.

Ulkoministeriö pitää tältä osin toimintasuunnitelmassa esitettyä ajatusta selvittämisen arvoisena, vaikka mm. EU:n perussopimukseen liittyvät toimivaltakysymysten arviointi vaatii tarkempaa analyysiä.

Korkeariskisiä kolmansia valtioita koskevan arviointimetodologian osalta ulkoministeriö toteaa valtioneuvoston selvityksessä esitetyn tavoin, että korkeariksiseksi maaksi nimeäminen on myös poliittisilta vaikutuksiltaan voimakas toimintatapa. Tämän vuoksi on tärkeää, että nimeäminen perustuu objektiiviseen ja faktaperusteiseen arviointiin sekä dialogiin asianomaisten valtioiden kanssa.

Liitteet

-